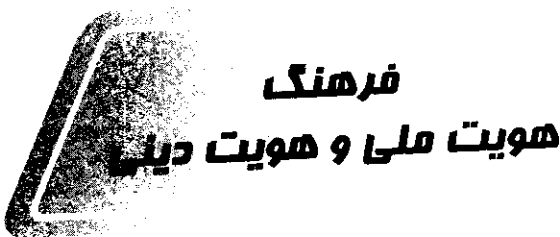

نقش دانشجویان در مهندسی فرهنگی

چندی پیش پرداخت هزینه‌های سنگین مادی و جانی ملتی آغاز شد. با گذشت زمان ملت همدل شد و این همدلی تا شکل‌گیری انقلاب ادامه یافت. انقلابی برخاسته از دل در شرایطی که ملت تحت ظلم طاغوت زندگی می‌کرد و جالب این‌که برخوردار از تمدنی ۵۰۰۰ ساله هم بود. نه صنعتی بود و نه اقتصادی؛ بلکه انقلابی فرهنگی بود. انقلاب فرهنگی یعنی آن اراده‌ای که ملت خواست جهت احیاء فرهنگ و تمدن خود داشته باشد. از آن‌جا که این ملت بازار عرضه و تقاضای برخی‌ها را سد کرده بود، هجوم سنگین به آن اراده آغاز شد. ابزار این تهاجم به فراخور زمان تغییر یافت و با پیشرفت سریع علم و تکنولوژی برد آنها نیز بیشتر شد. با تاووم مقاومت ملت مقابل هجوم‌ها که دیگر میدل به شبیخون شده بود، نیاز به حفظ و احیاء آن بینش و اراده احساس شد. اما برای پیروزی بر این شبیخون باید به مهندسی آن اراده پرداخت. دانشجویان نیز که برخوردار از خصلت روشنگری، انتقاد و تأثیرگذاری مستقیم بر جامعه می‌باشند نقشی در این مهندسی خواهد داشت. حال باید دید و سنجید:

- نقش و جایگاه دانشجویان در این مهندسی چیست؟
- مهندسی فرهنگی چه نقشی در رشد و پیشرفت دانشجویان خواهد گذاشت؟
- رابطه علم و فرهنگ در مهندسی فرهنگی چیست؟ شاید اینها اهم سئوالاتی باشند که بهترین مرجع پاسخگویی به آن‌ها دانشگاه و دانشگاهیان هستند.
- ما برای حرکت و رفتارمان «مهندسی فرهنگی» داریم که احیاناً تفاوت‌ها و شباهت‌هایی با رفتار دیگران دارد اما الزاماً یکسان نمی‌باشد و شاید تا به حال برای این تصمیم‌ها، اسم خاصی پیدا نکرده بودیم ولی حالا می‌شود روی «مهندسی فرهنگی» فکر کرد.

واقعیت‌های جامعه و عامل زمان، سخن خود را بیان می‌کنند به بیراهه می‌روند. عدم تبیین و تشریح و حتی تخریب هر یک از حوزه‌ها به نفع دیگری و حتی قرار دادن هویت دینی در مقابل هویت ملی چیزی جز اضمحلال فرهنگی و ضعف و سستی آن در دراز مدت در پی ندارد. مقام معظم رهبری می‌فرمایند:

«هویت ملی در مقابل هویت دینی نیست، بلکه مجموعه‌ای از باورها و خواسته‌ها و رفتارهای یک ملت است و طبیعی است اعتقادات و باورهای یک ملت مؤمن و موحد نیز جزء عناصر تشکیل دهنده هویت ملی قرار می‌گیرد.»

آن‌چه مسلم است این‌که به نظر اکثر صاحب‌نظران فرهنگی کشور، این دو، حوزه مکمل یکدیگرند. راه رسیدن به یک مجموعه کامل، شناخت و تأکید بر ویژگی‌ها و خصوصیات منحصر به فرد هر حوزه، نوآوری، آزادی فکری و تحول صحیح می‌باشد و چون شاهد بویایی و حرکت زنده این دو مقوله در طول تاریخ بوده‌ایم، بنابراین نسل سختکوش و فرهیخته کنونی نه تنها در آن توقف نخواهد کرد بلکه با پرورش این دو به پیش خواهد رفت و راه را بر کسانی که در صدد در تقابل قرار دادن این دو حوزه و در پی منافع خویش می‌باشند خواهد بست.

هر جامعه‌ای با توجه به ویژگی‌های قومی و با اجماع بر این ویژگی‌ها به یک فرهنگ دست می‌یابد. در این زنجیر به هم پیوسته، مطمئناً شناخت و تعریف کوچکترین جزء این اجزاء، که عنصر فرهنگی نامیده می‌شوند، باعث می‌گردد ما با یک مجموعه فرهنگی غنی با کمترین تعارض روبرو شویم و بالطبع اهمیت و تأثیر این مجموعه‌ی فرهنگی که عناصرش با توجه به کارکرد آن مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته، ما را در تمام ابعاد توسعه اعم از اقتصادی، صنعتی، سیاسی و ... یاری می‌رساند. با توجه به این مقدمه در این فرصت اندک به دو عنصر اساسی از مجموعه فرهنگی کشورمان خواهیم پرداخت.

بی شک فرهنگ و تمدن ایران تا اعماق تاریخ ریشه دوانیده است. در طول تاریخ پر فراز و نشیب و چندین هزارساله این کشور، نه تنها مشعل فرهنگ ایرانی خاموش نشد بلکه باعث جذب اقوام مهاجم این سرزمین نیز گردیده است.

روشن و بدیهی است که یکی از مهم‌ترین تحولات تاریخی این سرزمین، ورود اسلام و اختلاط آن با فرهنگ و تمدن ایرانی و تأثیر متقابل این دو بر یکدیگر طی قرون متمادی بود و کما این‌که یکتا پرستی در فرهنگ ایران باستان جایگاهی ویژه داشته و چنان این عنصر تازه وارد در فرهنگ ایرانی قوام پیدا کرد و به شکوفایی در زمینه‌های مختلف رسیده که نام فرهنگ ایرانی-اسلامی به خود گرفت و به دلیل پویا بودن و اصالت عناصر سازنده‌اش اشاعه نیز یافته است. موضوع سخن با توجه به اشاره فوق روشن است، هویت ملی و هویت دینی در این سرزمین.

نخبگان دانشگاهی و حوزوی هر یک به فراخور حوزه تخصصی خویش در صدد بازپروری موضوع‌های فوق بر آمده‌اند.

حال سخن این است که آیا ما با توجه به ظرفیت‌های موجود در این دو حوزه ویژگی‌های آن را برای نسل فعلی تبیین کرده‌ایم؟ و یا موضوع‌های عمیق این دو در سطح جامعه به صورت متفکرانه بین اصحاب اندیشه به نقد کشیده شده است؟ یا این‌که در هر حوزه، متفکرین ساز خویش را می‌زنند و هیچ نقدی را به آرا خود بر نمی‌تابند؟ گویا درس‌های تاریخ نیز گوش شنوایی نمی‌یابد، ملی‌گرایانی که بدون توجه به هویت دینی و زیرساخت‌های آن و نقش مذهب در اجتماع، آرا خود را نشر می‌کنند و در سوی دیگر افرادی که با نگاهی یک بعدی و افراطی، نسبت به دین و مذهب بدون توجه به

از سوی کمیته دانشجویی همایش ملی مهندسی فرهنگی برگزار شد:

نخستین کارگاه آموزشی

مهندسی فرهنگی ویژه دانشجویان

تأثیر می‌گذارد، باید پس از بررسی و مطالعه مورد توجه و بازنگری قرار گیرد، تا میزان تأثیرگذاری آن مشخص شود.

در ادامه این نشست مسئول کمیته دانشجویی همایش ملی مهندسی فرهنگی با طرح این‌که آیا بین مهندسی فرهنگی و افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ ارتباطی وجود دارد؟ بحث را وارد حوزه جدیدی کرد. نقش دانشجویان در جریان سازی مهندسی فرهنگی در دانشگاه‌ها نیز در این نشست مورد بررسی قرار گرفت.

مسئول کمیته دانشجویی همایش ملی مهندسی فرهنگی در ادامه این نشست با تأکید بر اینکه هر دانشجویی می‌تواند به‌عنوان یک سفیر فرهنگی در دانشگاه خود باشد، خاطرنشان کرد: این کمیته در نظر دارد بستر مناسبی برای انتقال آراء و نظرات دانشجویان به مسئولان فرهنگی کشور بیش از گذشته مهیا نماید.

نخستین کارگاه آموزشی همایش ملی مهندسی فرهنگی ویژه دانشجویان از سوی کمیته دانشجویی این همایش با حضور جمعی از دانشجویان دانشگاه‌های تهران در دفتر مرکزی همایش برگزار شد. به گزارش کمیته اطلاع‌رسانی و تبلیغات همایش ملی مهندسی فرهنگی، امیر مسعود مظاهری مشاور علمی دفتر همایش در این نشست با تأکید بر رهنمودهای مقام معظم رهبری مبنی بر این‌که شورای عالی انقلاب فرهنگی، وظیفه مهندسی فرهنگی را برعهده دارد، خاطرنشان کرد: اولین موضوع در مفهوم مهندسی فرهنگ توجه به نظام‌ها، نهادها و سازمان‌هایی است که چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور را در پیشبرد اهداف مورد نظر همراهی خواهند کرد. وی همچنین با اشاره به تأثیر فرایندهای سازمانی و فعالیت‌های مهندسی فرهنگی، تأکید کرد: فرایندهایی که در داخل سازمان‌ها روی فعالیت‌های مهندسی فرهنگی